

Självvärderingsverktyg för ungdomspolitik

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

The opinions expressed in this work are the responsibility of the authors and do not necessarily reflect the official policy of the Council of Europe.

All requests concerning the reproduction or translation of all or part of this document should be addressed to the Directorate of Communication (F-67075 Strasbourg Cedex or publishing@coe.int). All other correspondence concerning this document should be addressed to the Directorate General of Democracy – Youth Department (youth@coe.int).

Cover and layout: Documents and Publications Production Department (SPDP), Council of Europe

Photos: © Council of Europe

This publication has not been copy-edited by the SPDP Editorial Unit to correct typographical and grammatical errors.

© Council of Europe, February 2021
Printed at the Council of Europe

Inledning

Ett prioriterat område inom Europarådets mellanstatliga samarbete på ungdomsområdet är att främja och stödja utvecklingen av ländernas ungdomspolitik.

— Det är Europeiska styrkommittén för ungdomsfrågor (CDEJ – European Steering Committee for Youth) som ansvarar för att driva detta samarbete. Inom kommittén samlas representanter för ministerier och organ som hanterar ungdomsfrågor hos de 50 statsparterna till Europeiska kulturkonventionen.

— CDEJ främjar samverkan inom ungdomssektorn mellan regeringar samt erbjuder ett ramverk för att jämföra nationell ungdomspolitik, kommunicera om effektiva metoder och utveckla texter för att definiera standarder.

— Som en del av detta arbete har CDEJ officiellt lanserat det aktuella verktyget för självutvärdering angående utveckling av ungdomspolitik, samt uppmuntrat medlemsstaterna att både använda och sprida detta.

Självutvärderingsverktygets bakgrund

Då det saknades övervakningsmekanismer för att följa upp Europarådets arbete inom ungdomssektorn ansåg CDEJ att det fanns ett växande behov hos medlemsstaternas regeringar av att ta fram kriterier och metoder för att mäta och över tid värdera gjorda framsteg.

— För det syftet ansåg CDEJ att man behövde utveckla en uppsättning med kvalitetsriktmärken för ungdomspolitik, bland annat baserat på rekommendationer från Ministerkommittén (eller där så var lämpligt på texter från andra berörda organ inom Europarådet).

— Ihop med dessa riktmärken utvecklades ett självutvärderingsverktyg med standardindikatorer, för att myndigheter med ansvar för unga skulle kunna identifiera framsteg som gjorts över tid inom utvecklingen ungdomspolitiken och välja att göra nödvändiga justeringar eller ändringar.

— Verktyget utformades för att hjälpa medlemsstaterna att på egen utvärdera sin efterlevnad av Europarådets standarder för ungdomspolitik, och för att utgöra en grund för utvecklingen av ungdomspolitik i egen takt.

Europarådet nyckelprinciper för offentlig ungdomspolitik

Under åren har Europarådet tagit fram ett flertal principer, mål och värden som bör utgöra ungdomspolitikens grund.

Enligt Europarådet ska all offentlig ungdomspolitik främja följande principer:¹

- a. Att målmedvetet satsa på unga personer på ett enhetligt och ömsesidigt förstärkande sätt, där så är möjligt med möjlighetsinriktade snarare än probleminriktade metoder, genom att bland annat utforma standarder och instrument för ungdomspolitiken där så krävs.
- b. Att inbegripa unga personer både vid den strategiska utformningen av ungdomspolitiken samt uppmuntra dem att ge synpunkter på hur pass effektiv tillämpningen av politiken är.
- c. Att skapa förutsättningar för lärande, möjligheter och erfarenhet vilka säkerställer att unga personer får möjlighet att utveckla kunskaper, kunskaper och kompetens så att de kan spela en fullvärdig roll både på arbetsmarknaden och i civilsamhället.
- d. Att skapa system för robust datainsamling både för att visa hur pass effektiv ungdomspolitiken är och för att visa i vilken omfattning det finns 'klyftor' mellan politiken och de faktiska tjänster som erbjuds unga personer från specifika socialgrupper, i specifika områden eller i särskilda situationer.
- e. Att visa engagemang i att minska sådana 'politiska klyftor' där de bevisligen finns.

Dessa allmänna principer anger hur en bra politik bör se ut. Medlemsstaterna uppmuntras även att övervaka påverkan och effektiviteten hos den politik de tillämpar, samt att vara beredda att finjustera (eller till och med överge) den om den visar sig vara delvis eller helt verkningslös.

Emellertid är det aktuella självvärderingsverktyget inte direkt inriktat på de ovan beskrivna ungdomspolitiska principerna. De intressenter som vill bedöma efterlevnaden av de här principerna i sin egen tillämpning (på lokal, regional, nationell eller Europaövergripande nivå) råds att använda den uppsättning med verktyg för kvalitetsstandarder som tagits fram av Europeiska ungdomsforumet (YFJ), vilka täcker flerparten av de ovan angivna principerna²

Det aktuella självvärderingsverktyget har en annan inriktning. Det är specifikt inriktat på efterlevnaden av Europarådets standarder för ungdomspolitik.

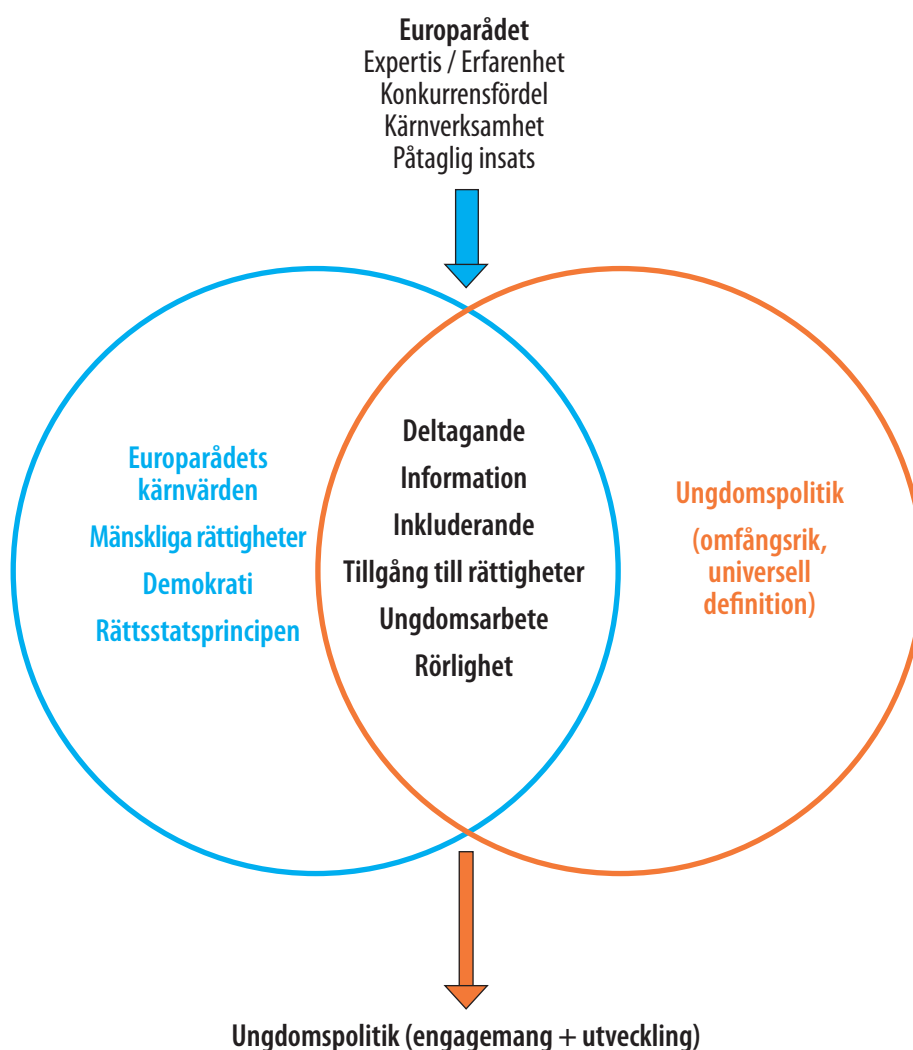
1. Källa: "The Council of Europe and Youth Policy: support, assistance and resources for Youth Policy development in Member States" (2016). Dessa principer har hämtats från olika viktiga Europarådstexter om ungdomspolitik, exempelvis direktiven för Styrkommittén för ungdomsfrågor (CDEJ) och Ungdomsorganisationernas
2. <https://www.youthforum.org/toolkit-quality-standards-youth-policy>.

Europarådets centrala standarder för ungdomspolitik

Enligt CDEJ ska omfattning och inriktning för Europarådets ungdomspolitik fortsatt främja organisationens kärnvärden (mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen).

De sex huvudsakliga insatsområdena (se figur) för Europarådets ungdomspolitik bygger på standarder som Europarådet antagit inom ungdomsområdet (framför allt Ministerkommitténs rekommendationer). De ska utgöra grunden för all framtida utveckling av organisationens ungdomspolitik.

Översikt över de grundläggande indikatorerna för att mäta framsteg inom tillämpningen av Europarådets standarder

Insatsområde	Relevanta indikatorer
Deltagande	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ungdomspolitiken främjar alla unga personers aktiva deltagande i beslut, särskilt sådana som berör unga personer, och uppmuntrar dem att engagera sig som aktiva medborgare. ▶ Regeringen erkänner och stöder ungdomsorganisationer och ungdomsråd, samt ungdomars initiativ och strukturer i övrigt.
Information	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ungdomspolitiken främjar tillhandahållande av relevant ungdomsinriktad information, samt alla unga personers tillgång till denna såväl på som utanför internet. ▶ Ungdomspolitiken skapar möjligheter för unga personer att utveckla kompetens för hantering av information.
Inkluderande	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ungdomspolitiken främjar inkluderandet av unga personer i utsatta situationer inom livets alla områden (exempelvis utbildning och skolning, sysselsättning och yrke, boende, hälsa, sport, fritid och kultur). ▶ Ungdomspolitiken syftar till att förebygga diskriminering, våld och uteslutande riktad mot unga, oavsett orsak⁴.
Tillgång till rättigheter	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Tillgång till rättigheter Ungdomspolitiken främjar och underlättar alla unga personers effektiva tillgång till rättigheter samt undanröjer eventuella juridiska, administrativa och praktiska hinder. ▶ Ungdomspolitiken främjar ett samordnat tillvägagångssätt för att förbättra unga personers tillgång till rättigheter genom samverkan inom alla berörda politiska områden på internationell, nationell, regional och lokal nivå.
Ungdomsarbete	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ungdomsarbete Uppbyggnad eller vidareutveckling av ungdomsarbete av hög kvalitet säkerställs och stöds proaktivt i lokal, regional eller nationell ungdomspolitik. ▶ Kompetensen hos avlönade ungdomsarbetare och volontärer säkerställer tillhandahållandet av ungdomsarbete av hög kvalitet.
Rörlighet	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ungdomspolitiken främjar ungdomars rörlighet, i synnerhet med avsikt att främja en känsla av att tillhöra Europa. ▶ Ungdomspolitiken uppmuntrar utvecklingen av rörlighetsprojekt av hög kvalitet.

4. Så som dessa uttryckligen definieras i artikel 14 av Europeiska konventionen om mänskliga rättigheter eller i annan form som fastställts genom rättspraxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna.

DELTAGANDE

Rättslig grund

- ▶ Rekommendationen [Rec\(2006\)14](#) från Ministerkommittén till medlemsstaterna om unga personers medborgarskap och deltagande i det offentliga livet
- ▶ Rekommendation [Rec\(2004\)13](#) of från Ministerkommittén till medlemsstaterna om unga personers deltagande i det lokala och regionala livet
- ▶ [Reviderad Europeisk stadga om unga personers deltagande i det lokala och regionala livet framtagen av Europarådets kommunalkongress](#)
- ▶ Rekommendation [Rec\(2006\)1](#) från Ministerkommittén till medlemsstaterna om rollen för nationella ungdomsråd vid utvecklingen av ungdomspolitiken
- ▶ Europeiska konventionen om mänskliga rättigheter, artikel 11 (mötes- och organisationsfrihet)
- ▶ Rekommendation om deltagande för barn och unga personer under 18 års ålder samt det tillhörande verktyget för utvärdering av barns deltagande

Indikator 1

Ungdomspolitiken främjar alla unga personers aktiva deltagande i beslut, särskilt sådana som berör unga personer, och uppmuntrar dem att engagera sig som aktiva medborgare.

Självutvärderingskriterier	Ja	Ej till fullo ⁵	Nej	Exempel på bra metoder
Ungdomspolitiken hjälper unga personer att bli aktiva medborgare, i synnerhet genom att erbjuda möjligheter att lära sig och uppleva som ökar deras deltagande i det offentliga livet.				
Ändamålsenliga strukturer eller åtgärder införs som möjliggör alla unga personers deltagande, också de som befinner sig i en utsatt situation, i beslut och debatter som berör dem.				
Utbyte och användning av bra metoder för verkningsfullt och innovativt deltagande på lokal, regional och nationell nivå uppmuntras				

5. Eller "under utveckling"

Indikator 2

Regeringen erkänner och stöder ungdomsorganisationer och ungdomsråd, samt ungdomars initiativ och strukturer i övrigt.

Självutvärderingskriterier	Ja	Ej till fullo	Nej	Exempel på bra metoder
Unga personers rättighet att förena sig med andra för att bilda organisationer där de gemensamt kan sträva efter gemensamma mål garanteras.				
Ungdomars organisationer, råd och initiativ ges det utrymme, de ekonomiska medel och det materiella stöd som krävs i syfte att säkerställa smidig och effektiv verksamhet.				
Oberoende ungdomsorganisationer och ungdomsråd förekommer på lokal, regional och nationell nivå, där de spelar en aktiv roll i utvecklingen och tillämpningen av ungdomspolitiken.				

Positiva trender som möjliggör vidare framsteg

--

Förbättringsområden och möjlig uppföljning

--

INFORMATION

Rättslig grund

- ▶ Rekommendation CM/Rec(2010)8 från ministerkommittén till medlemsstaterna om ungdomsinformation
- ▶ Rekommendation nr R (90) 7 från ministerkommittén till medlemsstaterna rörande information och rådgivning för unga personer i Europa
- ▶ Andra relevanta initiativ från Europarådet:
 - Förvaltningsstrategi för internet 2016-2019
 - Rekommendation R(97)20 från ministerkommittén till medlemsstaterna om "hatpropaganda"
 - Kampanj för rörelsen Ingen hatpropaganda

Indikator 1

Ungdomspolitiken främjar tillhandahållande av relevant ungdomsinriktad information, samt alla unga personers tillgång till denna såväl på som utanför internet

Självutvärderingskriterier	Ja	Ej till fullo	Nej	Exempel på bra metoder
Kunskap i att ta till sig digital information, med ett kritiskt förhållningssätt, ingår i den formella utbildningen.				
Kunskap i att ta till sig digital information, med ett kritiskt förhållningssätt, ingår i icke-formell eller informell utbildning.				
Former och kanaler för ungdomsinformation är anpassade till unga personers föränderliga behov och preferenser, exempelvis ny informationsteknik.				
Unga personer deltar i att utveckla innehåll och kanaler för information till ungdomar.				
Tjänster för information och rådgivning till ungdomar tar särskild hänsyn till behoven hos missgynnade unga personer.				

Indikator 2

Ungdomspolitiken skapar möjligheter för unga personer att utveckla kompetens för hantering av information

Självutvärderingskriterier	Ja	Ej till fullo	Nej	Exempel på bra metoder
Kunskap i att ta till sig digital information, med ett kritiskt förhållningssätt, ingår i den formella utbildningen.				
Kunskap i att ta till sig digital information, med ett kritiskt förhållningssätt, ingår i icke-formell eller informell utbildning.				
Ungdomspolitiken förstärker unga personers medvetande om de risker de ställs inför som konsumenter och skapare av information online, exempelvis vikten av att skydda personliga uppgifter.				

Positiva trender som möjliggör vidare framsteg

Förbättringsområden och möjlig uppföljning

INKLUDERANDE

Rättslig grund

- ▶ Rekommendation [CM/Rec\(2015\)3](#) från ministerkommittén till medlemsstaterna om tillgången till sociala rättigheter för unga personer från utsatta områden (ENTER)
- ▶ Rekommendation [CM/Rec\(2016\)7](#) från ministerkommittén till medlemsstaterna om unga personers tillgång till rättigheter

Indikator 1

Ungdomspolitiken främjar inkluderandet av unga personer i utsatta situationer inom livets alla områden (exempelvis utbildning och skolning, sysselsättning och yrke, bostad, hälsa, sport, fritid och kultur)

Självutvärderingskriterier	Ja	Ej till fullo	Nej	Exempel på bra metoder
Ungdomspolitiken tar särskild hänsyn till behoven hos unga personer i utsatta situationer.				
Konkreta åtgärder tillhandahålls för att främja inkluderandet av alla unga personer, i synnerhet inom och genom ungdomsarbete, rörlighet, deltagande och information.				
Ungdomspolitiken skapar broar till utbildningspolitiken i syfte att främja inkluderandet av unga personer.				
Ungdomspolitiken skapar broar till sysselsättningspolitiken i syfte att främja inkluderandet av unga personer.				
Ungdomspolitiken skapar broar till bostads- och sjukvårdspolitiken i syfte att främja inkluderandet av unga personer.				

Indikator 2

Ungdomspolitiken syftar till att förebygga diskriminering, våld och uteslutande riktad mot unga, oavsett orsak⁶

Självutvärderingskriterier	Ja	Ej till fullo	Nej	Exempel på bra metoder
Konkreta åtgärder tillämpas som möjliggör att alla unga personer intar sina aktiva roller i samhället utan diskriminering.				
Den särskilda utsattheten hos vissa unga personer vad det gäller diskriminering och stigmatisering erkänns, och åtgärder tas fram för att hantera problemet.				
Åtgärder som främjar sammanhållning och positiva relationer mellan personer från olika bakgrunder, inklusive inom och genom ungdomsarbete, tillämpas.				

Positiva trender som möjliggör vidare framsteg

Förbättringsområden och möjlig uppföljning

6. Så som dessa uttryckligen definieras i artikel 14 av Europeiska konventionen om mänskliga rättigheter eller i annan form som fastställts genom rättspraxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna.

TILLGÅNG TILL RÄTTIGHETER

Rättslig grund

- ▶ Rekommendation [CM/Rec\(2016\)7](#) från ministerkommittén till medlemsstaterna om unga personers tillgång till rättigheter
- ▶ Rekommendation [CM/Rec\(2010\)7](#) från ministerkommittén till medlemsstaterna om Europarådets Stadga om utbildning i demokratiskt medborgarskap och i mänskliga rättigheter

Indikator 1

Ungdomspolitiken främjar och underlättar alla unga personers effektiva tillgång till rättigheter samt undanröjer eventuella juridiska, administrativa och praktiska hinder⁷

Självutvärderingskriterier	Ja	Ej till fullo	Nej	Exempel på bra metoder
Ungdomspolitiken bidrar till att avlägsna hinder för att få möjlighet till utbildning och skolning av hög kvalitet för alla unga personer.				
Unga personer får stöd för att övervinna de svårigheter de möter i att säkerställa en stabil och meningsfull anställning och de negativa konsekvenserna av osäkra livssituationer.				
Åtgärder framtas för de specifika behoven hos unga personer angående rörande omvårdnad och sjukvård.				

Indikator 2

Ungdomspolitiken främjar ett samordnat tillvägagångssätt för att förbättra unga personers tillgång till rättigheter genom samverkan inom alla berörda politiska områden på internationell, nationell, regional och lokal nivå

Självutvärderingskriterier	Ja	Ej till fullo	Nej	Exempel på bra metoder
Ungdomspolitiken säkerställer att utbildning i mänskliga rättigheter och i demokratiskt medborgarskap är tillgänglig för unga personer.				
Aktörer involverade i ungdomsfrågor inom alla relevanta politiska områden kommunicerar med varandra och samverkar för att förbättra unga personers tillgång till rättigheter.				
Granskning av befintlig och planerad lagstiftning eller projekt som främjar och säkerställer unga personers tillgång till rättigheter utförs, och kompletterande stödåtgärder införs.				

Positiva trender som möjliggör vidare framsteg

Förbättringsområden och möjlig uppföljning

7. Tillgång till rättigheter i Rekommendation [CM/Rec\(2016\)7](#) som täcks av andra insatsområden (till exempel deltagande, inkluderande), antingen i samband med indikatorerna eller utvärderingskriterierna, tas inte upp specifikt här.

UNGDOMSARBETE

Rättslig grund

- Rekommendation [CM/Rec\(2017\)4](#) från ministerkommittén till medlemsstaterna om ungdomsarbete

Indikator 1

Uppbyggnad eller vidareutveckling av ungdomsarbete av hög kvalitet säkerställs och stöds proaktivt i lokal, regional eller nationell ungdomspolitik

Självutvärderingskriterier	Ja	Ej till fullo	Nej	Exempel på bra metoder
Strategier, ramverk, lagstiftning, hållbara strukturer och resurser som stöder ungdomsarbetet tas fram.				
Lika tillgång till ungdomsarbete för alla unga personer främjas genom verkningsfull samverkan med andra sektorer och med annan politik som berör området.				
Ungdomsarbetare och unga personer är aktivt engagerade i utvecklingen av ungdomsarbete.				

Indikator 2

Kompetensen hos avlönade ungdomsarbetare och volontärer säkerställer tillhandahållandet av ungdomsarbete av hög kvalitet

Självutvärderingskriterier	Ja	Ej till fullo	Nej	Exempel på bra metoder
Ett sammanhängande och flexibelt kompetensbaserat ramverk för utbildning och skolning av avlönade ungdomsarbetare och volontärer tas fram.				
Alla sådana ramverk tar hänsyn till befintliga metoder, nya trender och arenor, samt till mångfalden inom ungdomsarbete.				
Aktörerna, exempelvis ungdomsarbetare och unga personer, involveras i utvecklingen av detta ramverk.				

Positiva trender som möjliggör vidare framsteg

Förbättringsområden och möjlig uppföljning

RÖRLIGHET

Rättslig grund

- ▶ Resolution (91) 20 som inrättar ett partiellt avtal om ett ungdomskort som syftar till att främja och underlätta ungdomars rörlighet i Europa
- ▶ Rekommendation R (95) 18 från ministerkommittén till medlemsstaterna om ungdomars rörlighet

Indikator 1

Ungdomspolitiken främjar ungdomars rörlighet, i synnerhet med avsikt att främja en känsla av att tillhöra Europa

Självutvärderingskriterier	Ja	Ej till fullo	Nej	Exempel på bra metoder
Särskilda politiska bestämmelser, projekt och möjligheter för att lära sig och upptäcka uppmuntrar unga personer att bli socialt, kulturellt, utbildningsmässigt och ekonomiskt rörliga.				
Informations- och rådgivningstjänster om ungdomars möjligheter till rörlighet är tillgängliga.				
Rörlighetsprojekt främjar en känsla av att höra hemma i Europa, i synnerhet genom Europarådets värden och principer om interkulturell inläring.				

Indikator 2

Ungdomspolitiken uppmuntrar utvecklingen av rörlighetsprojekt av hög kvalitet

Självutvärderingskriterier	Ja	Ej till fullo	Nej	Exempel på bra metoder
Rörlighetsprojekt uppfyller kvalitetsprinciper, exempelvis de riktlinjer som ges i "European Charter on Quality in Learning Mobility in the youth field".				
Kunskap om och fungerande arbetsmetoder i frågor som rör ungdomars rörlighet skapas och delas i syfte att utveckla bättre politiska lösningar.				

Positiva trender som möjliggör vidare framsteg

--

Förbättringsområden och möjlig uppföljning

--

Behovet av att få unga personer att knyta an till europeiska värden, och i synnerhet med Europarådets kärnvärden (mänskliga rättigheter, rättsstatsprincipen, demokrati), är av högsta vikt. Europarådet har alltid främjat en förståelse för ungdomspolitik baserad på delade europeiska värden samt på en känsla av att höra hemma i Europa.

Detta är bakgrunden till att Europeiska styrkommittén för ungdomsfrågor (CDEJ) har antagit det här självvärderingsverktyget för utveckling av ungdomspolitiken officiellt.

Verktyget togs fram för att hjälpa medlemsstater att självvärdera sin efterlevnad av Europarådets standarder för ungdomspolitik, samt att utgöra en grund för utveckling av ungdomspolitiken i egen takt. Förhoppningen är att detta praktiska verktyg ska möjliggöra för medlemsstater och andra aktörer att lyfta fram och dela bra arbetsmetoder samt att mäta framsteg över tid.

www.coe.int

Europarådet är kontinentens ledande organisation för de mänskliga rättigheterna. Det består av 47 medlemsstater, inklusive samtliga medlemmar av Europeiska unionen (EU). Alla medlemsstater i Europarådet har undertecknat den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen), ett fördrag som syftar till att skydda de mänskliga rättigheterna, demokrati och rättsstatsprincipen. Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (Europadomstolen) övervakar genomförandet av Europakonventionen i medlemsstaterna.

